

Sociaal Veilig Onderwijs

Nieuwe directeur SVO,
Natasja Huisman:
"Ik zie heel veel mogelijkheden"

Groot interview
Els Hendrikse
"Pesten stopt niet
bij het schoolhek"

People Help the People-Award 2022
voor speelfilm Wending

www.stichtingveiligonderwijs.nl

Colofon

Het SVO-magazine verschijnt elk kwartaal en is een uitgave van Stichting Veilig Onderwijs
Kaap Hoordreef 66
3563 AW Utrecht

Tel. 085-0047947

Hoofdredacteur

Chris Reinders

Redactie

Chris Reinders
Ellen Smink

redactie@stichtingveiligonderwijs.nl

Medewerkers

Wim Overgaauw
Hettie Sipman

Inhoud magazine 2022-3

3. Voorwoord
4. Geknipt voor u
21. Els als ervaringsdeskundige:
Zwartboek over pesten
22. Winnaar People Help the People-Award
2022

6 en 17

Aan Els ...

Mooie woorden bij het afscheid van Els Hendrikse als directeur Stichting Veilig Onderwijs

7-10.

Interview Els Hendrikse:

“Je komt als school en ouder tegenover elkaar te staan. Dat is niet in het belang van het kind.”

Foto: Natasja Huisman

12-14.

Interview nieuwe directeur SVO Natasja Huisman:

*“Iedere school gun ik het predicaat
Sociaal Veilige School.”*

Columns

- 5. Wim Overgaauw
- 11. Hettie Sipman
- 15-16. Aleid Truijens
- 24. Chris Reinders

18-19.

5 vragen aan Sang Mi Siteur, kantoormanager SVO:

“We bieden iets unieks aan in de markt.”

UITGEVER:
DNB GROEP B.V.
RECEPTIE@DNBGROEP.NL
WWW.DNBGROEP.NL

DE UITGEVER EN STICHTING VEILIG ONDERWIJS ZIJN NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE INHOUD VAN DE ADVERTENTIES. NIETS UIT DE ADVERTENTIES MAG WORDEN GEKOPIEERD EN/OF VERSPREID ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE UITGEVER.

Voorwoord

U hebt een bijzondere editie van het magazine van Stichting Veilig Onderwijs (SVO) onder ogen. Op 1 september treedt Els Hendrikse terug als directeur van de stichting en dat is voor ons de aanleiding om haar in deze editie de hoofdrol te geven. Els verdwijnt overigens niet volledig uit beeld op genoemde datum: ze treedt toe tot het bestuur van SVO.

Els in drie woorden:

Enthousiasmerend, Luisterend. Sociaal.

Els in nog drie woorden:

Eerlijk, Lachebek. Spontaan

Els in nog eens drie woorden:

Eenvoudig, Leerzaam. Strijdlustig

Els in één woord:

KANJER

Els komt uitgebreid aan het woord in het interview dat Ellen met haar had. Daarnaast vindt u enkele verhalen en foto's uit de 'oude doos': Els als Libelle-ster bijvoorbeeld. Enkele experts, die verbonden zijn aan de stichting, hebben herinneringen opgehaald aan hun ontmoeting en hun relatie

met Els. Ook onze vaste columnisten Wim Overgaauw en Hettie Sipman staan stil bij het vertrek van Els.

Els wordt opgevolgd door Natasja Huisman en Sang Mi Siteur. Zij verdelen de taken die voorheen door Els werden uitgevoerd.

Beiden komen ook aan het woord in dit magazine en vertellen elk over het specifieke deel van het takenpakket dat zij op 1 september op zich nemen.

Wat ik u niet wil onthouden, is de lofuiting van Wim Smit, vrijwilliger in het kantoor van de stichting. Hij mailde ons een zeer herkenbare omschrijving van Els in 3 x 3 woorden (zie hiernaast) om te eindigen met: Els is een kanjer!

Tot slot, toch nog iets anders in dit magazine. In de Volkskrant schrijft columniste Aleid Truijens elke week een column over het onderwijs in Nederland. Die van 7 maart dit jaar is ons uit het hart gegrepen en we willen u die niet onthouden. Wij delen die column daarom heel graag met u in dit magazine.

Ik wens u veel leesplezier.

LIBELLE STER

Deze week kandidaat 9: Els Hendrikse

STerke vrouwen die hun Energie inzetten voor Resultaat: dát zijn Libelle Sterren. Libelle zet de komende weken tien vrouwen in de schijnwerpers die zich inzetten voor een goed doel. Via www.libelle.nl kunt u in april stemmen op úw Libelle Ster van 2011. Zij krijgt op de Libelle Zomerweek een speciaal door Studio Job ontworpen wisselster uitgereikt!

Els Hendrikse (53) richtte de Stichting Veilig Onderwijs op. Ze bemiddelt bij pesten op school en geeft workshops aan ouders, docenten en kinderen. "Ieder kind dat we kunnen helpen, is er één."

Waarom heb je Stichting Veilig Onderwijs opgericht?

"Ik heb mijn oudste dochter zien veranderen van vrolijk kind tot angstig vogeltje doordat ze werd gepest op school. Ik ging daar natuurlijk praten, maar iedere keer kreeg ik te horen dat ik het niet goed deed, of dat het aan mijn dochter lag. Ten einde raad heb ik haar uiteindelijk naar een andere basisschool laten gaan. Toen ze naar de middelbare school ging, kwam de pester daar later ook op terecht. Sinds ze van school af is, gaat het goed. Daarna kreeg ik een burn-out. Ik had mezelf al die jaren weggecijferd omdat mijn kind in gevaar was. Ik dacht: dit kan ik niet over mijn kant laten gaan en richtte de stichting op om anderen te helpen."

Hoe helpt de stichting tegen pesten?

"Wij bemiddelen bij pestgevallen. Het schoolteam, de ouders en het kind hebben allemaal hun eigen rol en het is belangrijk dat zij zich daar allemaal bewust van zijn. Verder geef ik workshops over pesten en digitaal gedrag aan leerlingen, en voorlichting aan ouders en het schoolteam. Inmiddels bestaat de stichting al ruim drie jaar en ben ik er met tien mensen fulltime mee bezig. Vier keer per jaar geven we een blad uit speciaal voor het basis- en voortgezet onderwijs. En we hebben het Project Win-Win: hiermee trainen we leerlingen om zelf te kunnen bemiddelen bij ruzies, om elkaar op een goede manier te corrigeren."

En hoe gaat het?

"In Den Haag heb ik aangegeven dat er een wet moet komen waarin staat dat ouders en de scholen rechten en plichten tegenover elkaar hebben om voor sociale veiligheid te zorgen. Ieder kind dat we kunnen helpen, is er één. Laatst werd ik benaderd door de ouders van een jongen die gepest werd. In de klas zijn de leerlingen én de gepeste jongen bewust gemaakt van hun gedrag en hun eigen rol, zodat ze weer goed met elkaar om konden gaan. Nog diezelfde maand ging hij weer met plezier naar school. Als deze stichting al bestond in de tijd dat mijn dochter gepest werd, dan had zij nooit naar een andere school hoeven. Al die ellende die mijn dochter en ik hebben moeten ondergaan, heeft gelukkig wel iets positiefs opgeleverd."

Meer weten? Kijk op www.stichtingveiligonderwijs.nl.

Volgende week Libelle Ster kandidaat 10: Jacqueline Kool van Eros in de kreukels.

12-77 libelle

INTERVIEW: MARLOES KEIZER. FOTOGRAFIE: ANOUK DE KLEERMAEKER. HAAR EN MAKE-UP: DJOLIJEN DE VREIJ. STYLING: MAARTJE NOORDELOOS. M.M.V.: C&A, V&D, ZARA

Volg wat je hart ingeeft

Iedereen komt wel eens in situaties terecht, die je als zeer frustrerend ervaart.

De oplossing is er niet, maar er is wel een weg om uit die vervelende situatie weg te komen. Hulp zoeken bij een ander of bij een instantie aankloppen en het probleem voorleggen. In veel gevallen zal je toch zelf aan de slag moeten, je zelf verlossen uit het probleem. Dat zelf aan de slag gaan, geeft vaak een goed gevoel: Ik zelf kan het probleem oplossen, ik gebruik mijn kwaliteiten.

Doorzettingsvermogen

Velen weten uit ervaring dat het hard werken is, dat het niet even snel opgelost is.

Veel tijd investeren en ook nog eens tegenslagen verwerken. Je moet ook nog een doorzettingsvermogen tonen. We zeggen vaak de aanhouder wint. Een schouderklopje op z'n tijd is zeker nodig om die moeizame weg voor te houden. Met deze achtergrond is Els gestart met Stichting Veilig Onderwijs (SVO).

Steeds meer bekend

Het ontstaan van SVO is te danken aan Els, die gemeend heeft op een gegeven moment deze stichting op te zetten.

Uit bevoegenheid kan deze stichting alleen maar bestaan. Els weet dat er veel kinderen en ouders zijn die hulp hard nodig hebben om veilig naar school kunnen gaan of in een veilig omgeving wonen. De stichting is kleinschalig begonnen, de werkkamer was op zolder. Nu gehuisvest in een kantoorpand. De stichting wordt gesteund door professionele krachten en vrijwilligers. Inmiddels is de stichting steeds meer bekend, en wordt het werk gewaardeerd.

Nu Els zich terugtrekt als directeur kan ik met een goed gevoel zeggen: Els bedankt voor het initiatief om de stichting te realiseren, en verder uit te bouwen.

Je hebt goed werk verricht.

Wim Overgaauw is vaste columnist van het SVO-magazine.

Voor de gelegenheid is zijn column in deze editie gewijd aan het vertrek van Els Hendrikse als directeur van Stichting Veilig Onderwijs.

‘Vol overgave en positieve energie’

“Mijn eerste contact met Els was een kennismakingsgesprek om te bekijken of ik op mediationgebied iets kon betekenen voor Stichting Veilig Onderwijs.

Na een hartelijk ontvangst werd ik al snel overweldigd door het enthousiasme en de energie van Els voor SVO. Vol overgave en positieve uitstraling werd me al heel snel door Els duidelijk gemaakt waar SVO voor staat.

Els heeft de gave om grote en kleine kansen te zien ten voordele van SVO en ze weet te binden en te boeien, zodat je al snel niet anders meer kan dan in het geloof van Els mee te gaan en je energie te richten op SVO.

Het is mooi dat Els als bestuurder aangehaakt blijft bij SVO. Een berg aan kennis en ervaring in het bestuur van alle ins en outs is onmiskenbaar belangrijk.

Els ik vind je een mooi en fantastisch positief mens met oog voor alle facetten: de mens centraal en SVO in focus voor groei en onderliggend voor VEILIG ONDERWIJS in Nederland!”

Door Paul van Gestel

‘Jij hebt zaadjes gepland en ontwikkelingen in gang gezet’

“Els en de Stichting Veilig Onderwijs zijn eigenlijk één. In die zin kan ze niet vertrekken en daarom is het mooi dat Els nog verbonden blijft via het bestuur van de stichting.

Sinds 2017 ben ik verbonden aan de SVO. Ik heb Els leren kennen als een bevlogen iemand en zeer betrokken bij scholen en leerlingen die steun kunnen gebruiken. Ook als directeur/begeleidster van het team van SVO zette ze zich in. Ik nam deel in de rol van mediator.

Bij het uitvoeren van een mediation voor een school regelde Els alles zorgvuldig, zodat alle aandacht van ons zich kon richten op de mediation.

Els regelde regelmatig teamvergaderingen, waar ze zorgde voor de nodige sfeer. Groepsfoto, wat lekkers bij de koffie, en met Sinterklaas voor iedereen een persoonlijk gedichtje. Helaas door corona hebben we elkaar maar weinig meer live gezien. Els, ik hoop dat je straks wat meer tijd voor jezelf hebt.

Maar één ding blijft staan: jij hebt zaadjes gepland en ontwikkelingen in gang gezet waar leerlingen, hun gezinnen en de scholen tot in jaren van kunnen profiteren. Een hele grote bijdrage aan je veilig voelen en goed kunnen functioneren. Els, bedankt!”

Door Charine Resink

Speciaal voor deze editie hebben wij aan de experts die aan SVO verbonden zijn, gevraagd om een reactie te schrijven over het aanstaande vertrek van Els Hendrikse als directeur van de Stichting Veilig Onderwijs.

“Pesten stopt niet bij het schoolhek”

Wie Stichting Veilig Onderwijs (SVO) zegt, zegt Els Hendrikse.

15 jaar was Els de bezielende kracht achter de stichting. Per 1 september neemt Natasja Huisman (zie interview elders in dit magazine) haar taken als directeur over. In dit artikel blikt Els terug en kijkt vooruit. Hoe een negatieve ervaring uiteindelijk tot iets moois leidde.

Els. “Mijn oudste dochter is heel lang gepest. Toen ze zes jaar was gingen we midden in het schooljaar verhuizen. Ze kwam dus in een voor haar nieuwe klas die al aan elkaar gewend was. Toen begon het. Ik zag mijn kind steeds verder afglijden. Mijn dochter die altijd

“Je komt als school en ouder tegenover elkaar te staan. Dat is niet in het belang van het kind.”

“Stichting Veilig Onderwijs is inderdaad geboren vanuit een negatieve ervaring”, vertelt

vrolijk en behulpzaam was, veranderde in een hulpeloos wezentje.”

Dat kwam natuurlijk ook omdat men niet goed bekend was met het fenomeen ongewenst gedrag op school en pesten. Dat hadden de leerkrachten op de pabo niet meegekregen en helaas gebeurt dat nog steeds niet.”

Geen aandacht voor pester

Els haalde haar dochter uiteindelijk in groep 7 van school. Op de nieuwe school kwam ze terecht bij een leerkracht die zelf vroeger ook was gepest. “Daar had ze het prima. Ook het contact tussen ons en de leerkracht was goed. Je zag haar gewoon opbloeien. Ze ging weer spelen en werd ook weer vrijer omdat ze zich veiliger voelde. Toen kwam het moment dat ze naar de middelbare school moest. Ik vond dat ze daar nog niet aan toe was en wilde graag dat ze nog een jaar op de basisschool bleef. De leerkracht was het daar niet mee eens en uiteindelijk werd gezegd dat er voor haar geen plek meer op de basisschool was en ze toch naar de middelbare school moest. Daar begon de ellende opnieuw want daar kwamen ook de kinderen van de vorige basisschool. Ik vroeg me af waarom de jongen die de aanstichter van het pestgedrag was, geen hulp had gehad. Die jongen zat echt vol met frustratie. Waarom was daar niet naar gekeken, waarom was die jongen niet geholpen om hem weer in zijn kracht te zetten? Nu bleven die frustraties en kon hij gewoon doorgaan met zijn gedrag.”

Schuld bij thuissituatie

Zoals bij veel ouders had ook Els in eerste instantie niet door dat de verandering van haar dochter te maken had met pestgedrag op school. “Het punt is dat kinderen het niet vertellen. Dus je ziet wel dat er wat aan hand is, maar je weet niet wat. Dan ga je het eerst bij jezelf zoeken. Uiteindelijk voel je dat het echt niet bij jou thuis zit, maar op school. We woonden destijds bij het schooltje en ik zag dat als kinderen uit haar klas langs liepen ze raar tegen

haar deden. Ook als de ouders erbij waren. Toen ik erachter kwam, heb ik geprobeerd met school het gesprek aan te gaan en de verbinding te houden. Dat lukte niet. Hoewel de leerkracht ook zag dat mijn kind werd gepest, werd er verder weinig mee gedaan. Wat ik toen zag was dat je als school en ouder tegenover elkaar komt te staan. Je kunt elkaar niet meer bereiken en dat is niet in het belang van het kind. Ik kreeg te horen dat het aan mijn kind en aan de thuissituatie lag.

Onveilige school

De school kwam met het advies dat de dochter van Els naar het speciaal onderwijs moest. Els: "Ik was het er niet mee eens. Ik vond het te gemakkelijk om het kind te verplaatsen, terwijl de school moet zorgen voor sociale veiligheid.

Maar goed, speciaal onderwijs zou een veilige plek voor haar zijn, verzekerden ze me. Die veilige school werd helaas niet veilig, want die pester van de basisschool ging een jaar later naar dezelfde school toe. Ik heb nog geluk gehad dat we de digitale wereld niet hebben meegekregen. Bij ons bleef het bij de vaste huistelefoon."

Geen verbinding

Uiteindelijk kwam het goed met de dochter van Els. "Zij haalde haar mavo en is verder gegaan als verzorgende. Ze helpt iedereen en doorziet ook mensen die misbruik maken naar anderen. Dat soort voelsprietten heeft ze meegekregen."

"Achter ieder systeem zitten mensen die het moeten doen en ieder mens heeft nu eenmaal een rugzak. Ook die leerkracht."

Els kreeg een burn-out. Om wat er met haar dochter was gebeurd van zich af te schrijven, schreef ze, zonder namen te noemen, het boek *Zwartboek over pesten op school*. "In de loop der tijd wil ik het boek graag opnieuw uitbrengen met betere tips op basis van wat ik

nu weet. Ik heb het toen ook geschreven om anderen te leren dat pesten niet stopt bij het schoolhek. Pesten gaat verder. Je hele gezin scheurt er door. Ik heb weleens tegen leerkrachten gezegd: jullie gaan zo weer naar huis maar ik heb er zo nog last van. Want het gezin is er 24/7 mee bezig. Wat ik toen heel erg gemist heb, is de verbinding.

Ik denk dat het anders was gelopen als de gesprekken in belang van het kind waren geweest en niet in het belang van: ik-heb-mijn-best-gedaan-en-zij-moet-veranderen. Overigens gebeurt het aan beide kanten. Bij de leerkracht gaat het om zijn ego. Bij de ouder ook, maar daar komen er ook nog eens de emoties bovenop want het gaat om je vlees en bloed."

Nieuwe stichting

Door haar burn-out kwam Els in de WAO terecht. Omdat ze zich toch graag wilde blijven inzetten, meldde ze zich aan bij de Stichting Stop het Pesten. Deze stichting was opgezet door ouders. Ik vond het jammer dat ze er daar al bij voorbaat

vanuit gingen dat de schuld bij de school lag. Zij zagen de mensen niet achter het schoolstelsel. Achter ieder systeem zitten mensen die het moeten doen en ieder mens heeft nu eenmaal een rugzak. Ook die leerkracht. Om er samen uit te komen heb je respect voor elkaar nodig. Ik kon me dus niet zo goed vinden in die stichting.

Toen men wilde stoppen, vroegen ze mij om de stichting over te nemen. Ik moest daarover nadenken want ik wilde meer vanuit een positieve inbreng te werk gaan. Als je bij voorbaat iemand de schuld geeft, maak je het al negatief. Bovendien wilde ik eerst een aantal cursussen volgen op het gebied van psychologie, coaching, mediation en counseling. Ook wilde ik de schoolse kant beter leren kennen. Gelukkig was ik bij de pabo welkom om sessies mee te draaien. Zo kwam ik veel aan de weet van hoe de leerkracht in elkaar zit en wat ze moeten doen. Ik ben wel geschrokken. Op de pabo krijgen studenten heel veel vakken, maar niet op het gebied van pestgedrag. Uiteindelijk heb ik, in samenwerking met de uitgever die ook samenwerkte met de Stichting Stop het Pesten, een nieuwe stichting opgericht en dat was Stichting Veilig onderwijs."

Geen subsidie

Wat begon vanuit een missie omdat haar oudste dochter werd gepest, leidde uiteindelijk tot een stichting die anno 2022 nog steeds voorziet in een grote behoefte. “Ik miste de verbinding tussen ouders en school en hoop dat onze stichting juist die verbinding kan bewerkstellingen en ondersteunen. Dat begint bij het beleid van de school. Hoe ga je met je team om, hoe functioneer je zelf als teamlid? Daar ligt volgens mij de basis. In de 15 jaar dat de stichting bestaat hebben we al veel bereikt. Mensen denken dat we bakken subsidie binnen krijgen. Maar we krijgen helemaal niets. De gelden die we krijgen komen voort uit het werk dat we doen. Dat werk begint met het maken van een sociaal veiligheidsbeleid. Laatst vroeg ik aan het team van een school die wij hadden geadviseerd, wat zij ervan hebben opgestoken. Het antwoord was: ‘we zijn ons bewust geworden wat we allemaal moeten doen en zijn om een sociaal veilige school te zijn’. Mooi!”

Toekomst kinderen

Bij een sociaal veiligheidsplan gaat het, weet Els, niet alleen om het slachtoffer. “Het gaat om de toekomst van de kinderen, ongeacht of iemand nu slachtoffer of dader is. In het verleden werd de hulp alleen bij het slachtoffer gelegd, maar juist die dader heeft hulp nodig. Het slachtoffer is zichzelf en toont ook de zwakke puntjes van zichzelf, blijkt uit studies.

Maar de dader heeft nog veel frustratie. Als je met zo’n kind of jongere counseling toepast, ben je versted wat er uit komt. Het kan met van alles te maken hebben.”

“In het verleden werd de hulp alleen bij het slachtoffer gelegd, maar juist die dader heeft hulp nodig.”

Sociaal veilig beleid

Scholen zijn ondertussen wettelijk verplicht om sociaal veilig beleid te voeren. Dat zou Stichting Veilig Onderwijs toch overbodig moeten maken!?” “Was het maar! Er is een wet maar er zijn geen tools. De wet zegt dat je als school moet zorgen dat je school sociaal veilig is. Ja, hoe dan? Scholen weten het gewoon niet. Of beter gezegd: ze hebben teveel op hun bordje. Ze moeten aan allerlei eisen voldoen en het gaat vooral om prestatiegerichtheid. Wij zetten het protocol voor een sociaal veiligheidsbeleid op een A4-tje waarop duidelijk wordt wat het sociaal veiligheidsbeleid inhoudt en om alle neuzen van het team dezelfde kant op te krijgen. Maar hoe voer je dat nu uit en hoe houd je dat levend? Voor het antwoord op die hoe-vragen hebben scholen ons nodig. Wij kunnen dat uitleggen. Plus aanvullend mediation, counseling en coaching bieden zodat de negatieve emoties buiten school blijven.

We kunnen het onderwijzend team met ouders en leerlingen ondersteunen als er een probleem is, zodat de negatieve emoties kunnen worden omgezet in positieve emoties waardoor de samenwerking in het belang van de leerling goed verloopt. Een goede verbinding en samenwerking is de brug naar een sociaal veilig onderwijs voor iedereen, is mijn slogan.”

Stichting Veilig Onderwijs heeft de afgelopen jaren een grote groei doorgemaakt. Hoe blij Els daarmee ook is, het betekende wel dat haar werk veranderde. “Ik was de laatste jaren vooral aan het managen, terwijl ik juist het werkveld zelf zo gigaleuk vind. Veel liever doe ik weer echt mediation. Als een kind thuis zit bijvoorbeeld, en dan iedereen weer samen brengen om te achterhalen hoe het komt en hoe we verder kunnen. Dat maakt iedereen gelukkig en vooral de leerling. Het managen wordt me teveel. Vandaar dat ik vervroegd uittreed. Ik heb het volste vertrouwen in mijn opvolgster, Natasja Huisman. Zij is geknipt voor deze functie en een waardevolle kracht voor de stichting. Wat ik ga doen? Eerst even ademhalen. Ik heb behoorlijk wat op mijn bordje gehad met eerst een zieke dochter en toen zowel een vader als een moeder die ging dementeren. Ik blijf wel in het bestuur van de stichting. En ik wil me een aantal uren per week aanbieden als vrijwillige mediator. Dat blijft toch het mooiste om te doen.”

Mensen die het verschil maken

Wanneer heeft je leven zin? Een vraag die veel mensen bezig houdt. Zingeving is enorm belangrijk. Het gevoel dat je van betekenis kan zijn is een krachtige motivator.

Naast mijn werk als interim-directeur voor basisscholen en beleidsmedewerker voor Stichting Veilig Onderwijs, werk ik als portfolio-docent voor de schoolleideropleiding MijnID.nu. Deze opleiding leidt mensen zowel van buiten als binnen het onderwijs op tot schoolleider. Als ik met een nieuwe groep start, is het mooi om te horen waarom mensen van buiten het onderwijs kiezen voor deze opleiding. Het komt altijd neer op 'ik wil werk waarin ik meer van betekenis kan zijn'. En van betekenis zijn ze! Het Nederlandse onderwijs boft met veel van deze mensen die, met hun elders opgedane expertise, levenservaring en vooral enorme motivatie, een school weer een boost geven en op de kaart zetten. Goede schoolleiders maken het verschil is wetenschappelijk bewezen. En goede scholen zijn in ieder geval niet onveilig, want in een onveilige omgeving kom je niet voldoende tot leren en ontwikkelen.

Kent u mensen van buiten het onderwijs die een goede schoolleider kunnen zijn?

Op 18 maart was ik op het AVS congres, het congres van de

Algemene Vereniging Schoolleiders. Ik had die dag een missie, namelijk het grote tekort aan schoolleiders een klein beetje terugdringen. (Wist u dat het tekort aan schoolleiders nog groter is dan het lerarentekort?) Ik heb veel aanwezigen die dag de vraag gesteld of ze in hun netwerk mensen kennen van buiten het onderwijs, waarvan ze denken dat het een goede schoolleider zou kunnen zijn. Mooi hoe die vraag iedereen aan het denken zette. En ook mooi hoe vaak ik een bevestigend antwoord kreeg. Helaas was diegene dan niet altijd beschikbaar, maar soms was die kans er wel. Dan schreef ik een persoonlijke uitnodiging op een kaart om op mijn schoolleideropleiding te oriënteren, met het verzoek aan de congresganger om deze kaart aan die persoon te overhandigen.

Graag maak ik van dit podium gebruik om ook aan u als lezer deze vraag te stellen: Kent u mensen van buiten het onderwijs die een goede schoolleider kunnen zijn? Mensen die meer zingeving in hun werk willen en graag in een

dynamische omgeving werken? Ga dan eens het gesprek aan! We kunnen deze mensen hard gebruiken! En natuurlijk zijn ze van harte welkom bij de schoolleideropleiding van MijnID.nu, maar er zijn nog meer uitstekende opleidingen in Nederland, als ze maar komen!

Als ik maar één extra schoolleider hiermee heb kunnen ronselen, is mijn missie geslaagd.

'Als ik maar voor één mens een verschil kan maken, is alles de moeite waard geweest'. Een zin van dergelijke strekking hoor ik regelmatig op televisie of lees ik in een boek of artikel. Dan gaat het ook over mensen met een missie. Ik lees in dit magazine ook vaak over mensen met een missie. Bijvoorbeeld Pia Crul in het vorige magazine (jaargang 2022 nummer 2) die van de strijd tegen faalangst haar levenswerk heeft gemaakt. Inspirerende verhalen!

En natuurlijk is Els Hendrikse een prachtig voorbeeld van een mens met een missie, een mens die het verschil maakt! Wat een prachtig werk heeft zij neergezet! Vele scholen een stuk sociaal veiliger. Veel mensen verbonden aan Stichting Veilig Onderwijs, die samen een krachtig netwerk vormen. Dank je wel Els, jij hebt echt een verschil gemaakt!

Hettie Sipman is vaste columnist van het SVO-magazine.
Dit is haar vierde column.

Met beleid te werk gaan, Natasja Huisman

“Ik zie heel veel mogelijkheden”

Natasja Huisman sloot in januari vorig jaar als beleidsmedewerker en mediator aan bij Stichting Veilig Onderwijs (SVO). In het SVO-magazine van 2021, nummer 2, stelde de Vinkeveense zich uitgebreid voor. Natasja typeert zich daarin als ‘een gedreven energieke (conflict)professional en ondernemer, die graag balanceert tussen de harde en zachte kant van de mens met een gezonde dosis kennis en ervaring.’ Ze is eigenaar van Nhowmediation, Conflicthantering en Conflictbemiddeling.

Per 1 september dit jaar volgt Natasja de huidige directeur van Stichting Veilig Onderwijs, Els Hendrikse, op in die functie. Sang Mi Siteur werkt daarbij met haar samen en zij is en blijft de kantoormanager, benadrukt Natasja in het telefonisch interview dat begin april plaatsvindt (een interview met Sang Mi staat verderop in dit magazine, red.).

Het gesprek richt zich op de plannen die Natasja heeft met de stichting. Maar voordat ze die uiteenzet, gaat ze eerst kort in op de huidige stand van zaken bij SVO.

Natasja: “De stichting is een sterke en mooie organisatie, met een hele mooie doelstelling. Dat is allemaal de verdienste van Els: aan de kracht, de energie en de tijd die ze de afgelopen jaren in de stichting heeft gestoken. SVO staat als een huis. En die stevige basis biedt veel mogelijkheden, veel uitdagingen om verder te gaan. En ook veel kansen.”

‘Elke dag probeer ik mezelf en anderen uit te dagen om buiten de kaders te denken en te stappen. Onze grenzen te verleggen. Ik doe dat met veel enthousiasme en doortastendheid. ... Ik help mensen hun eigen talenten te ontdekken en daardoor te helpen hun persoonlijke en werklevens te ontwikkelen.’

Natasja Huisman in SVO-magazine 2021, 2

Noem eens enkele van de kansen die jij voor de stichting ziet.

“De basis van de stichting is goed, maar de werkwijze in de organisatie kan zeker geprofessionaliseerd worden. Ik kijk ook naar de samenwerking met de professionals die bij de stichting zijn aangesloten. En hoe zij in de toekomst met elkaar kunnen gaan samenwerken. Ook de communicatie onderling en de externe communicatie zijn de komende tijd een punt van aandacht. Ik heb wat dat betreft ontzettend veel ideeën.”

Laten we een van die kansen bij de kop pakken. Wat zijn je plannen precies met de professionals: de vele experts als onder meer mediators en gastdocenten die aangesloten zijn bij de stichting en diensten verrichten voor SVO?

“Er is een grote schil van externe professionals door heel Nederland die een samenwerking zijn aangegaan met de stichting. Die hebben allemaal hun eigen expertise. Zij zijn de drijvende kracht achter SVO en die moeten we volledig gaan benutten. Alle betrokken professionals dragen het onderwijs een warm hart toe.”

“We horen veel geluiden van de aangesloten professionals dat ze meer betrokken willen zijn. Nu corona voorbij is, is de wens van de collega's om elkaar weer regelmatig te zien en om het contact in regionale groepen weer op te pakken. Er

zijn allerlei ideeën bij de professionals die we kunnen gaan uitvoeren.”

“Het idee is dat we een stevige schil van professionals en vrijwilligers hebben die, omdat we de contacten verstevigen en de frequentie van de overleggen verhogen, intensief samenwerken. Daardoor wordt de verbinding en de betrokkenheid optimaal. Zo is het voor iedereen ook duidelijk wie wie is en wie wat doet. En wie we waarvoor kunnen vragen.”

‘Een groot deel van onze jeugd brengen we door op school. De ervaringen uit mijn eigen jeugd draag ik mee voor de rest van mijn leven. Dat geldt voor alle fijne en minder fijne ervaringen. Op het moment dat je eigen kinderen de schooldrempel overstappen, maakt dat je als ouder bewust wordt van het belang van een veilige onderwijsomgeving ...’

Natasja Huisman in SVO-magazine 2021, 2

Je wilt ook dat de stichting de komende jaren verder gaat groeien. Hoe denk je de groei van de stichting te bewerkstelligen? En op welke terreinen?

“Door meer bekendheid met SVO in het hele onderwijs. Ik ben inmiddels al bij behoorlijk wat scholen geweest. Veel scholen vinden dat ze wat sociale veiligheid nog veel te winnen hebben. Ik hoop ook door de samenwerking met Sang Mi, die op het kantoor in Utrecht de leiding krijgt, voldoende tijd te hebben om scholen te gaan bezoeken.

Maar ik hoop ook groei te bewerkstelligen bij instellingen en bedrijven die iets willen betekenen voor SVO.”

In welke zin bedoel je dat?

“Door eventuele bereidheid van bedrijven en instellingen voor sponsoring. Of door bereidheid om op een andere manier de samenwerking aan te gaan. Daardoor ontstaat er een win-win situatie.”

En denk je bij sociale veiligheid ook aan een kruisbestuiving met andere sectoren, met bijvoorbeeld het bedrijfsleven?

“Dat is natuurlijk een optie, maar we moeten in eerste instantie bij onze core-business blijven. De stichting is een niche (is in de marketing een specifiek deel van een bepaalde markt, red.) in onderwijsland: we zijn de enige met deze diensten om scholen sociaal veilig te laten zijn. En we moeten daar niet al te snel en al te veel vanaf gaan wijken, want dan raken we van onze koers af.

Ik ben een aanpakker, maar we moeten eerst zorgen dat de basis goed is en stevig blijft. En dan kunnen we vervolgens gaan kijken waar ruimte is voor vernieuwing.”

“Ik hoor bijvoorbeeld op heel veel scholen de vraag: hoe moeten we omgaan met ouders die in een scheidingsituatie zijn beland. Omdat ik veel expertise heb op dat gebied, wil ik dat ook meteen voorleggen om het op te nemen in het sociaal veiligheidsplan. Samen met de professionals kijken we naar de uitvoering en of het passend is voor de school.”

Over diensten en producten gesproken. De stichting heeft nu de People Help the People-Award, die de boodschap is van Livia van Beelen die na langdurige pesterijen op school haar leven beëindigde.

Ga je daarmee door?

“Ja, dat is wel heel erg mooi. Els blijft in het bestuur van de stichting en zij gaat zich vanaf 1 september volop bezighouden met de Award. Die verdient namelijk veel meer tijd en aandacht dan er nu aan gegeven wordt. De Award is iets unieks van de stichting en is ook gezien de boodschap van

Livia heel waardevol. Die moet blijven en gelukkig kan Els er straks alle tijd en aandacht aan gaan besteden.”

En het Predicaat Sociaal Veilige School?

“Iedere school gun ik het predicaat Sociaal Veilige School. De eerste doelstelling bij het bezoeken van een school is om uit te leggen wat een uitvoerbaar en levend sociaal veiligheidsbeleid is. We willen vooral zoveel mogelijk scholen helpen met het opstellen van een sociaal veiligheidsplan op maat. Als dat eenmaal is gemaakt, dan kunnen we als Stichting Veilig Onderwijs de school het keurmerk en het Predicaat Sociaal Veilige School geven.”

‘Ik houd van afwisseling en diversiteit in mijn werkzaamheden. ... Inmiddels heb ik veel ervaring in het begeleiden van echtscheidingen, arbeidsconflicten en teamconflicten. Naast mijn werkzaamheden als mediator word ik regelmatig gevraagd om trainingen te verzorgen, waaronder trainingen conflicthantering en conflictvaardigheden ...’

Natasja Huisman in SVO-magazine 2021, 2

Dit is het derde interview in een reeks met de beleidsmakers van de Stichting Veilig Onderwijs (meer informatie www.stichtingveiligonderwijs.nl/team-stichting-veilig-onderwijs). Het eerste was met Paul van Gestel in magazine 2021-3 ; het tweede in magazine 2022-1 met Hettie Sipman. Deze reeks wisselt af met een serie ontmoetingen met de experts van de stichting. Aan het woord kwamen inmiddels Audrey Vrijhoef-Pocorni en Sigrid Haarbosch.

Elke dag naar je kwelgeesten toe moeten – eenzamer kan een kind niet zijn

één mijnenveld. Ze ruiken het, de pestkoppen, ze ruiken angst, ze ruiken bloed. Rondom de daders vormt zich een leger van meelopers, die doodsbang zijn zelf ook slachtoffer te worden.

Het gebeurt wél, en niet zo'n beetje ook. Sinds 2018 is het pesten niet afgenomen. Sociale media hebben het arsenaal van de pestkop vergroot; onlinedekking is nauwelijks mogelijk. Op de factsheet van de Veiligheidsmonitor 2021

staat dat 5 procent van de leerlingen in het voortgezet onderwijs minstens één keer per week werd gepest. Dat zijn heel veel kinderen. Redenen waren uiterlijk (45 procent) gedrag (35 procent), schoolprestaties (20 procent), huidskleur (14 procent), herkomst (15 procent) of lhbtj zijn (15 procent). Een hartverscheurende opsomming; je ziet de scènes voor je. In 30 procent van de gevallen was de reden doodleuk 'de kick van de pester'. Ook dat is helaas voorstelbaar.

7 maart 2022

Er komt 'een steviger aanpak voor veiligheid op school', meldt de Rijksoverheid. Even dacht ik dat het om schuilkelders en vluchtroutes ging; in deze barre weken lijkt 'veiligheid' nog maar één betekenis te hebben. Maar het ging over een andere vorm van terreur, eentje die vooral kinderen en jongeren treft, in al zijn grimmigheid onverhoeds overal kan opduiken en onuitroeibaar lijkt: pesten. Buitensluiten, treiteren, uitlachen, vernederen, bedreigen of fysiek mishandelen. Ook hier is veiligheid nooit te garanderen.

Pestgedrag is zo oud als de mensheid. In elke groep vallen enkelingen buiten de roedel, degenen die afwijken van de norm. Voor hen is de wereld

Onthutsend in de Veiligheidsmonitor is dat 21 procent van de ondervraagde leerlingen geen melding maakte van het pesten, 9 procent weet niet bij wie. Ook is er schroom om over het pesten te vertellen, uit angst niet geloofd te worden, dat de school er toch niks tegen doet of dat het klagen het erger maakt. Rondlopen met zo'n geheim en elke dag naar je kwelgeesten toe móeten – eenzamer kan een kind niet zijn. Minister Dennis Wiersma van Onderwijs schrok van de cijfers en kan het niet langer aanzien. Hij zei zaterdag in De Telegraaf: 'Het geeft mij het gevoel dat ik niet kan garanderen dat onze scholen een veilige plek bieden aan leerlingen.' Wiersma gaat 'een onafhankelijk meldpunt' instellen, voor ouders en leerlingen. Ook moeten scholen voortaan onveilige situaties melden (pesten, knokpartijen,

maar ook wapenbezit – kennelijk was dat nog niet zo) en gaat de Inspectie strenger optreden.

Hoe kon dit gebeuren, zonder dat iemand ingreep? Scholen hebben sinds 2015 een 'Zorgplicht voor sociale veiligheid'. Ze moeten íéts doen: een veiligheidscoördinator aanstellen, een pestprotocol hanteren, gedragscursussen aanbieden. Het helpt allemaal niet. 'Cursussen in respect' raken ouders niet, noch beschermen ze slachtoffers. Wie slachtoffers naar een weerbaarheidstraining stuurt, zegt daarmee dat aan hén iets mankeert, niet aan de pestkoppen.

Zal Wiersma's beleid helpen? Misschien wel. Iets. Maar alleen als er met klachten van slachtoffers iets gebeurt. Heeft de Inspectie daar mensen voor?

De belangrijkste remedie blijft: dappere mensen die ingrijpen. Die ouders aanspreken en slachtoffers beschermen. Zulke mensen zijn zeldzaam. Een deel van de volwassenen hoort ook het liefst bij 'de groep', was ooit een pestkop en heeft een instinctieve afkeer van buitenbeentjes, van 'huilebalken', 'losers' en 'klikspanen'. 'Ze lokken het zelf uit', hoor je nog altijd. En dan zijn er de weggijkers. Types die glashard beweren dat bij ons thuis/op school/op de sportclub zulke akelige dingen niet gebeuren.

Natuurlijk bestaan ze, volwassenen, leraren, conciërges, omstanders, die pestslachtoffers geloven en bescherming bieden. Voor een kind kunnen ze de redding betekenen. Het zouden er best wat meer mogen zijn.

'Gedreven voor veilig onderwijs'

Een groepje mediators had mij gevraagd om te brainstormen over het opzetten van een programma om onder andere mediation op scholen onder de aandacht te brengen. We kwamen een paar keer bij elkaar en vonden het belangrijk om te zien wat er al op dat gebied bestond zodat we iets aanvullends konden bieden.

Via Audrey (Vrijhoef-Pocorni, red.) kreeg ik de tip met Els contact op te nemen want Stichting Veilig Onderwijs bood ook al een soortgelijk programma. Dus op naar Utrecht voor een kennismakingsgesprek met Els. Ik werd allerhartelijkst ontvangen en Els legde uit wat SVO doet.

Ik gaf aan dat veel van wat wij van plan waren dus al werd gefaciliteerd, ik zou met de andere groepsleden overleggen wat wij nog konden bieden dat aanvullend zou zijn. Ik bedankte Els die onverwacht kwam met de vraag of ik wellicht interesse had om voor de SVO te gaan werken. Dat had ik niet aan zien komen natuurlijk. Dus vroeg ik wat dat zou betekenen en dat ik erover na wilde denken. Ook wilde ik dat met mijn groepsleden bespreken.

Het voelde een beetje raar, ik ging op onderzoek uit voor ons groepje en nu zou ik dan dus voor de SVO aan het werk gaan?

De collega-mediators reageerden echter spontaan dat ik dat zeker moest aannemen als ik dat zelf wilde. Wij zouden dan nog zien of er voldoende ruimte was aanvullend een eigen programma op te starten.

Zo bijzonder kan het lopen, inmiddels dus al 3 jaar bij SVO. Els, gedreven voor haar stichting, gedreven voor veilig onderwijs, wil soms teveel ballen in de lucht houden. Nu met moeite een stapje terug, zal wennen zijn. Zoals uitstel geen afstel hoeft te zijn, is dit geen afscheid.

Speciaal voor deze editie hebben wij aan de experts die aan SVO verbonden zijn, gevraagd om een reactie te schrijven over het aanstaande vertrek van Els Hendrikse als directeur van de Stichting Veilig Onderwijs. Deze bijdrage is van Ellenor Spreeuw.

Vijf vragen aan Sang Mi Siteur
Kantoormanager Stichting Veilig Onderwijs (SVO)

Tekst Ellen Smink
Foto Sang Mi Siteur

“Bij SVO word ik gezien en
gehoord, en dat is iets
heel waardevols”

Wie is Sang Mi?

“Sang Mi is een Zuid-Koreaanse, geadopteerde volwassene, die sinds haar derde levensjaar in Nederland woont. Ik heb over het algemeen een positieve mind-set. Ik houd van gezelligheid en onderneem graag veel in mijn leven. Dat laatste zie ik terug in het beweeglijke leventje dat ik leef.”

Wat vind je van het werk van Stichting Veilig Onderwijs?

“Ik vind het werk zeer belangrijk. Dat is ook een goede reden om mij op werkdagen in te zetten voor waar de stichting voor staat. Ik zou willen dat onze stichting in de nabije toekomst nog meer landelijke bekendheid krijgt en meer klanten.

“Vaak stellen we elkaar de vraag: ‘ben je gelukkig?’. Maar we vragen niet: ‘voel jij je veilig?’, terwijl die vraag net zo belangrijk is.”

Hoe lang ben je al bij de stichting betrokken?

“Sinds februari 2021 werk ik als vrijwilliger voor Stichting Veilig Onderwijs.”

Per 1 september neemt Natasja Huisman het werk van Els Hendrikse over. Verandert jouw werk daardoor ook?

“Voor mij verandert er niet heel veel. Natasja doet de beleidszaken en de activiteiten buiten het kantoor. Ik doe alle kantoorgerelateerde zaken. Eigenlijk doe ik alles om het kantoor draaiende te houden. Ik zorg voor alle documenten, e-mails en contracten. Ik beantwoord de telefoon, verzorg het agendabeheer, begeleid onze stagiaires en notuleer bij de door mij geplande vergaderingen. En als het te druk wordt, stuur ik waar nodig werkzaamheden bij.”

We bieden iets unieks aan in de markt. Dus dat is prachtig. De mensen en scholen die ons vinden zijn vaak heel tevreden. Het zou mooi zijn om nog meer scholen te kunnen adviseren over hun sociaal veiligheidsbeleid. Zelf kom ik niet uit de onderwijswereld. Toch ervaar ik dagelijks op kantoor hoe belangrijk de sociale veiligheid is. Vaak stellen we elkaar de vraag: ‘ben je gelukkig?’. Maar we vragen niet: ‘voel jij je veilig?’, terwijl die vraag net zo belangrijk is. Bij Stichting Veilig Onderwijs word ik gezien en gehoord, en dat is iets heel waardevols.”

Hoe was je eigen schooltijd?

“Ik was nogal een pittige tiener. Ik heb/had een duidelijke mening en stond mijn mannetje.”

Vacature eindredacteur

Ben jij op zoek naar vrijwilligerswerk binnen een ambitieuze omgeving, waar je je liefde voor schrijven en redactiewerk kwijt kunt? Is taal echt jouw ding en heb je een vlotte, foutloze pen? Lijkt het jou een mooie ervaring om Stichting Veilig Onderwijs te helpen bij het samenstellen van ons magazine en het up-to-date houden van onze website?

Wij zoeken een vrijwilliger die onze kleine redactie als eindredacteur minimaal twee tot vier dagdelen per week wil komen versterken.

Functieomschrijving

Als eindredacteur controleer je artikelen en reportages voor ons magazine en de website inhoudelijk en je fungeert dus op dat gebied als eindstation in het productieproces van ons magazine, onze website en onze informatiefolder en alle andere vormen van onze uit te dragen boodschap. Als eindredacteur controleer je niet alleen, maar je schrijft ook.

Tevens word je de contactpersoon voor onze uitgever en je werkt daar intensief mee samen.

- Opbouwen van een redactie voor ons magazine, website en folder;
- Leiding geven aan de redactiemedewerkers;
- Controleren van alle bijdragen in ons magazine, website en folder op de inhoud en je corrigeert taal- en spelfouten;
- Nagaan of de gegeven informatie juist en volledig is;
- Nagaan of in alle artikelen alle geldende juridische en ethische regels in acht zijn genomen;
- Zorgen dat de inhoud van het magazine voor iedereen leesbaar is;
- Aandragen van suggesties bij de redactieleden;
- Verzorgen van een goede indeling van het magazine;
- Zorgen dat de redactie de deadlines haalt;
- Tijdig aanleveren van het magazine, folder of ander materiaal bij onze uitgever;
- Contactpersoon van de stichting bij onze uitgever.

Wat jij ons biedt

- Je beschikt over een goed taalgevoel; bent nauwkeurig en je hebt bij voorkeur affiniteit met de schoolsector.

Wat wij jou bieden:

- Je komt te werken in een klein hecht team met talentvolle mensen;
- Je krijgt de ruimte om zelfstandig te werken met veel eigen inbreng;
- Jouw werk is erg belangrijk voor onze organisatie en wordt zeer gewaardeerd;
- Je hebt de mogelijkheid om (een deel van je) werkzaamheden vanuit huis te verrichten;
- Door ons uitgebreide netwerk leer je hoe de schoolsector in elkaar zit en werkt.

Herken jij jezelf in bovenstaand verhaal en ben je geïnteresseerd?
Mail je sollicitatie inclusief curriculum vitae aan directie@stichtingveiligonderwijs.nl.
Bellen voor een afspraak en voor vragen over de vacature: 085-0047947.

Els als ervaringsdeskundige

Zwartboek over pesten op school

In 2007 verscheen het boek Zwartboek over pesten op school waarin Els Hendrikse haar ervaring als ouder van een gepest kind beschrijft en de impact die dat op het gezin heeft. Het boek is niet meer verkrijgbaar. Maar er is goed nieuws! "In de loop der tijd wil ik het boek graag opnieuw uitbrengen met betere tips op basis van wat ik nu weet", vertelt Els in het interview elders in dit magazine. We houden u op de hoogte!

Els Hendrikse

People Help the People-Award 2022 voor speelfilm Wending

De People Help the People-Award 2022 is toegekend aan regisseur Joop Kessels voor zijn film *Wending*. Kessels is hiermee de opvolger van politieagenten Stephen Hervij en Melvin Jubitana uit Almere die voor hun werk in het kader van sociale veiligheid voor de jeugd en school in 2019 de award ontvingen.

De jongeren die de film samen maakten zijn hiervan het levende bewijs. We kunnen veel meer dan we denken om pesten tegen te gaan”, omschrijft Joop Kessels zijn film op de website <https://www.wending.tv/>.

Enorm trots

Kessels kreeg zijn award nadat hij zijn film, tijdens de Landelijke Dag tegen Pesten in Valkenswaard had vertoond. Bij de uitreiking waren zowel Els Hendrikse namens Stichting Veilig Onderwijs als de ouders van Livia van Beelen aanwezig.

Sinds 2013 reikt de Stichting Veilig Onderwijs (SVO) de People Help the People-Award uit aan een persoon, een groep, een klas of een school die zich inzet om de sociale veiligheid in het onderwijs te bevorderen. De award is vernoemd naar de song *People Help the People* van de Engelse zangeres Birdy. Haar hit uit 2011 was het lievelingslied van Livia van Beelen. In maart 2012 maakte Livia na voortdurende pesterijen op 13-jarige leeftijd een einde aan haar leven. De ouders van Livia, Ingrid en Gerard van Beelen, zijn de initiatiefnemers van de

Commissie Iedere Dag Veilig Onderwijs (onderdeel SVO) die de award toekent.

Confronterende film

Joop Kessels maakte de speelfilm *Wending* samen met de Peelpioniers en ruim 100 jongeren uit de Brabantse Peelregio. “De film wil confronteren om mensen bewuster te maken van de gevolgen van pesten in deze tijd. Het project *Wending* wil mensen ook bewuster maken van de rol die ze hier zelf in kunnen spelen.

“Ik had echt geen idee dat ze hiermee zouden komen”, zei de verraste filmmaker in zijn dankwoord. “De film is niet gemaakt door professionele acteurs, maar door jeugd die zelf met pesten te maken heeft gehad. Het is een heel bijzonder project.”

Toen de vader van Livia zijn verhaal deed, nam Joop hem bij de hand. “Het was echt een emotioneel moment. Ik ben enorm trots dat we dit voor elkaar hebben gekregen.”

Nieuwe nominaties

Ingrid en Gerard van Beelen blijven op zoek naar bijzondere projecten en initiatieven die de sociale veiligheid in het onderwijs helpen verbeteren. Nominaties voor de award kunt u doorgeven via communicatie@stichtingveiligonderwijs.nl of telefonisch 085-0047947.

Predicaat Sociaal Veilige School

Een ander project van Stichting Veilig Onderwijs om een sociaal veilig leerklimaat te bevorderen, is het Predicaat Sociaal Veilige School. Meer informatie hierover vindt u op de website www.stichtingveiligonderwijs.nl.

Ultima Verba 2022-3

Oftewel, schrijfsels met herinneringen aan vijfendertig jaar voor de klas. Aflevering 6.

Laatste schooldag

'Anderen bleven. Zoals Bobby Kolvoort. Wat is er de afgelopen jaren met hem gebeurd? Zeker, we zijn allemaal ouder geworden en op het eerste gezicht onderscheidt Bobby zich niet van ons. Zoals hij daar zit, met zijn kopje koffie voor zich, lijkt hij op alle anderen. Maar terwijl zijn collega's zich druk maken over al die veranderingen in het onderwijs, houdt Bobby de klok van de docentenkamer in de gaten en een paar minuten vóór de bel zal gaan, beginnen zijn handen te trillen, speciaal zijn linker ... De bel gaat en op dat moment, terwijl zijn collega's overeind komen en elkaar lachend aanmoedigen met de aloude opmerking uit de docentenkamer: 'We mogen weer', verliezen Bobby's ogen alle uitdrukking.'

Het bovenstaande is een fragment uit het titelverhaal in de *Laatste schooldag* van Jan Siebelink, auteur van talloze romans, verhalen en essays en oud-docent. Siebelink schetst in die verhalenbundel met 'humor,

mededogen en betrokkenheid over de idealen en drama's van docenten en staf op een middelbare school,' staat onder meer op de titelpagina.

Mijn laatste schooldag zal zo'n beetje plaatsvinden als dit schrijfsel bij u onder de ogen komt. Het heeft even geduurd voordat het er eindelijk definitief van gaat komen: ik heb inmiddels een paar keer zo'n laatste schooldag beleefd. Bij een mbo, bij een vmbo en bij een school voor voortgezet onderwijs. Vriendelijke woorden, bloemen en een cadeau waren mijn deel. Weliswaar was bij de een het 'aanbod' ruimer dan bij de ander. Ik voelde bij twee van die laatste schooldagen opluchting, maar in alle gevallen was er ook sprake van enige weemoed. Die vertoont de kenmerken van een rouwperiode: plots stromen herinneringen weer door je hoofd en mis je – in dit geval – het leven met studenten en leerlingen en het alledaagse schoolleventje.

In januari van dit jaar werd ik gebeld door de plaatsvervangende rector van een middelbare school in Amersfoort met het verzoek om een examenklas te begeleiden. Een klas maar. En een zeer bescheiden aantal uren. Het verzoek van die school kon ik simpelweg niet afslaan. Dus wacht straks alweer mijn vierde laatste schooldag. Ongetwijfeld volgen er opnieuw aardige dankwoorden, bloemen en ... een mooi cadeau. Niet dat ik daar meteen op zit te wachten. Ik hoop het echter wel, want dan heb ik het laatste restantje in mijn onderwijsloopbaan goed afgesloten. Want dat heb ik altijd voor ogen gehouden: zorg voor een goed einde. Het gemis zal zeker blijven en af en toe zullen de herinneringen opborrelen. Dat gebeurt. Maar ik weet het nu wel zeker: nummer vier is de laatste. 'De aloude opmerking: We mogen weer ...,' zal voor mij met ingang van de maand juli 2022 voor altijd verstommen.

Gelezen: *Laatste Schooldag*, Jan Siebelink. 2007. Uitgave De Bezige Bij Amsterdam.